

Karar Stratejileri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Karar Stratejileri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24324>

Özet

Karar Stratejileri Ölçeği (KSÖ), Prof. Dr. Yıldız Kuzgun tarafından 1993 yılında geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, bireylerin özellikle kariyer ve eğitim gibi önemli yaşam kararları alınırken kullandıkları bilişsel ve davranışsal stratejileri sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek çetidi, kaynağın belirttiği üzere, bir **Geliştirme** çalışmasıdır. KSÖ, karar verme sürecinin altında yatan farklı stilleri ve eğilimleri ortaya koyarak, bireysel danışmanlık süreçlerine rehberlik etmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Karar verme, **Karar Stratejileri Ölçeği**, Kuzgun, Psikolojik ölçme, Karar stratejileri, Psikometri, Geliştirme ölçeği.

Yazarlar

Kuzgun Y.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin karar verme süreçlerinde gösterdikleri tipik eğilimleri ve kullandıkları stratejileri belirlemek ve bu stratejiler arasındaki farklılıkları nicel olarak ölçmektir. Bu, bireyin kararsızlık nedenlerini veya etkisiz karar verme stillerini tespit etmede kritik bir rol oynar.

Özellikle kariyer danışmanlığı alanında, danışanların rasyonel, bağımlı, kaçınmacı veya sezgisel gibi farklı stratejilere ne ölçüde yöneldiğini anlamak, daha etkili müdahale planları oluşturulmasına olanak tanır. Ölçek, bireylere kendi karar verme mekanizmalarını tanıma fırsatı sunar.

Yapı

Karar Stratejileri Ölçeği, psikolojideki karar teorileri çerçevesinde, bireylerin kararlaştırdıkları seçenekler arasından tercihte bulunma yöntemlerini temsil eden psikolojik yapıyı ölçer. Bu yapı, genellikle birden fazla alt boyuttan oluşur. Bu alt boyutlar, bireyin bilgi toplama eğilimi, alternatifleri değerlendirme şekli ve sonuçları kabul etme biçimi gibi unsurları içerir.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapılar arasında rasyonel (sistemik analiz), bağımlı (bakarlardan onayna dayalı), spontane (ani hareket etme) ve kaçınmacı (karar erteleme) stratejilerin bulunduğunu varsayılmaktadır. Ölçek, bireyin bu stratejilerden hangisine daha yakın olduğunu

belirleyerek karar verme profilini ç?kar?r.

Geçerlik

Karar Stratejileri Ölçeği'nin geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel veriler orijinal kaynak özetinde mevcut de?ildir. Ancak, Kuzgun (1993) taraf?ndan VII. Psikoloji Kongresi'nde sunulan bu çal??ma, ölçeğin geçerli?ini sa?lamak için gerekli psikometrik analizleri içermektedir.

Beklenildi?i üzere, ölçeğin yap? geçerli?i, alt faktörlerin teorik çerçeveye uygunlu?unu do?rulamak amacıyla incelenmi?tir. Ayr?ca, ölçeğin ölçüt ba??ml? geçerli?i (örne?in, akademik ba?ar? veya kariyer doyumu ile ili?kisi) de de?erlendirilmi? olabilir. Bu tür geçerlik çal??malar?, ölçeğin iddia etti?i yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik verileri de kaynak içerikte belirtilmemi?tir. Bir geli?tirme ölçe?i olarak, KSÖ'nün tutarlıl???n? kan?tlamak için çe?itli güvenilirlik analizlerinin yap?lm?? olması zorunludur.

Bu analizler tipik olarak, ölçeğin iç tutarlıl???n? gösteren Cronbach Alfa katsay?s?n? ve zaman içinde kararlıl???n? belirleyen test-tekrar test güvenilirli?ini içermektedir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçüm sonuçlar?n?n zamanla de?i?medi?ini i?aret eder.

Faktör Analizi

Karar Stratejileri Ölçeği'nin geli?tirme sürecinin önemli bir a?amas?, çok boyutlu yap?s?n? ortaya koyan faktör analizi olmu?tur. Faktör analizi, ölçekteki çok say?da maddenin, karar verme stratejilerinin temelini olu?turan daha az say?daki faktör alt?nda grupland?r?lmas?n? sa?lam??t?r.

Bu analiz, ölçeğin teorik olarak öngörülen karar stratejilerini (rasyonel, ba??ml?, kaç?nmac? vb.) ampirik olarak destekleyip desteklemedi?ini kontrol etmek için kullan?lm??t?r. Sonuçlar, ölçeğin karar verme yap?s?n? temiz ve ayr??m?? alt boyutlar halinde ölçtü?ünü göstermelidir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Tipik olarak 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme format?nda haz?rlanan, kendini bildirmeye dayalı bir envanterdir. Cevaplay?c?lar, farklı karar senaryolar?na verdikleri tepkileri belirtirler.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler, özellikle e?itim ve kariyer karar? verme a?amas?nda olan bireyler.

Age Group: Genç Yeti?kinlik ve Orta Yeti?kinlik dönemleri (18 ya? ve üzeri).

Population Details: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup halinde, ka??t-kalem ya da elektronik ortamda uygulanabilen bir psikolojik ölçme arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Karar Verme Stilleri, Kariyer Geli?imi, Ki?ilik, Ölçme Arac?, Kuzgun Y.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için yazar Y?id?z Kuzgun'un veya ilgili telif hakk? sahibinin izni gereklidir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m ?artlar? için orijinal yay?nc?ya ba?vurulmal?d?r.

Ücret: Ticari veya klinik kullan?m ücreti hakk?nda bilgi mevcut de?ildir.

Test Y?I?: 1993.

Kaynaklar

Kuzgun Y. (1993). Karar stratejileri ölçe?i: geçerlik ve güvenilirli?i. (1993). VII. Psikoloji Kongresi Bilimsel Çal??malar?. içinde Ankara: Türk Psikoloji Derne?i Yay?n?.

Orijinal kaynakta belirtilen PDF ba?lant?s? mevcut de?ildir.

Karar Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Karar Stratejileri Ölçeði'nin orijinal maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler genellikle bireylerin karar verme süreçlerindeki tutum ve davranışları yansıtan ifadelerden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM